

ŠTO SMETA STRANIM INVESTITORIMA

Pravna nesigurnost i nameti tjeraju ulagače

Mora se dogoditi promjena u glavama i prilagodba novom dobu, kaže Fogec

Dario KUŠTRO

Četvrtu godinu zaredom Udruženje stranih ulagača u Hrvatskoj (Foreign Investors Council - FIC) predstavilo je "Bijelu knjigu" - publikaciju o poslovnoj i investicijskoj klimi i preprekama za ulaganje u Hrvatskoj. Nažalost, i ovaj su put u prvom planu problemi koji se svih ovih godina ponavljaju - pravna nesigurnost, porezne obveze, parafiskalne naknade, javna uprava i pravosuđe, pitanja rada i pristup financijskim sredstvima.

Stoga je najveća novost ovo-

godišnje promocije, održane u utorak u Zagrebu, to što je nakon tri izdanja nastala u suautorstvu Ante Babića, ove godine glavni autor Hrvoje Stojić, glavni ekonomist Adiko banke. I to što knjiga prvi put nije dvojezična, englesko-hrvatska, nego je samo na materinskom jeziku.

U osnovnim crtama, u FIC-u smatraju da su najveći problemi Hrvatske u poboljšanju uvjeta za poslovanje česte promjene u pravnom okruženju, posebice poreznih zakona, uz neujednačena rješenja razina poreznih vlasti. Strani ulagači smatraju i da je gospodarstvo opterećeno brojnim dodatnim, parafiskalnim troškovima koji se moraju platiti a nisu jasno

povezani s poslovanjem.

Lošim ocjenjuju i trajanje sudskih postupaka, ali i ponekad potpuno različit tretman na lokalnim razinama od nacionalne. Upozoravaju i da je Zakon o radu i dalje krut i neodgovarajući, a pristup financijskim sredstvima otežan. U "Bijeloj knjizi" ponudili su stoga ukupno 66 preporuka/prijedloga kako se "vratiti na pravi put".

Među konkretnijim prijedlozima ističe se mogućnost osnivanja stalnog tijela koje će raditi na ukidanju parafiskalnih nameta, smanjenju administracije u javnoj upravi i pravosuđu, smanjenje poreza na kupnju nekretnina. U segmentu rada predlaže se smanjenje poreznog optere-

ćenja, pojednostavljenje procedure otkaza i ukidanje nepotrebnih liječničkih pregleda i prekvalifikacija. Predlaže se i pronalaženje učinkovitog rješenja za otpis loših bankarskih kredita.

No nisu sve promjene samo u administraciji. Mladen Fogec, predsjednik FIC-a, ističe i potrebu promjene mentaliteta. - Mi se moramo mijenjati, kao što dolazi do promjene u kompletnoj industriji u svijetu. U tijeku je industrijska revolucija 4.0, svijet se digitalizira, dakle mora se dogoditi kompletna promjena u glavama i moramo se prilagoditi novom dobu, da sve ide brzo i da su promjene svakodnevne - zaključio je Fogec. ■

FIC IMA 34 ČLANICE

FIC je udruga stranih ulagača u Hrvatskoj osnovana 2012. Trenutno okuplja 34 članice - tvrtke u stranom vlasništvu. Ovogodišnja "Bijela knjiga", o poslovnoj i investicijskoj klimi te preporukama kako poboljšati cjelokupno poslovno okruženje, četvrta je koju je FIC do sada izradio.

SAŽETA POVIJEST STRANIH ULAGANJA

Izravna strana ulaganja u Hrvatsku su dolazila u valovima. U "Bijeloj knjizi" navode kako se prvi dio stranih ulaganja materijalizirao tijekom prve polovine 1990-ih, ali samo od tvrtki iz Njemačke, Austrije i Italije. Druga je faza bila 1997. - 2002., kada je bila masovna kuponska privatizacija, u kombinaciji s nekoliko velikih projekata, poput velikih banaka (Zagrebačka, Privredna), Telekomu i prvog dijela Ine. Zatim tu su "zlatne" 2004. - 2009., kada je bilo i nekoliko velikih projekata, kao što su druga faza Ine i telekomunikacija zajedno s ulaganjima od portfeljnih investitora, kao i od tvrtki koje žele poslovati u Hrvatskoj i u susjednim zemljama.

